

Udskriftsdato: 21. december 2025

AFG nr 9736 af 25/04/2017 (Gældende)

## Momsfritagelsen af forvaltning af investeringsforeninger - momsfri administration af kundeforespørgsler

---

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 16-01710056

# Momsfritagelsen af forvaltning af investeringsforeninger - momsfri administration af kundeforespørgsler

Skatterådet kan bekræfte, at den beskrevne administrative leverance skal anses som en momsfri forvaltningsydelse, der skal leveres momsfrit til investeringsforeninger i henhold til momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

*Skatterådsmøde 25. april 2017 - SKM2017. 378. SR*

## Spørgsmål

1. Kan det bekræftes, at den beskrevne leverance skal anses som en momsfri forvaltningsydelse, der skal leveres momsfrit til investeringsforeninger i henhold til momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f?

## Svar

1. Ja

## Beskrivelse af de faktiske forhold

[...]

Investeringsforeningen har indgået en distributions- og samarbejdsaftale med Spørger og Q1. Q1 leverer porteføljerådgivning til Investeringsforeningen. Q1 henvender sig primært til større professionelle og institutionelle investorer, mens Spørger formidler og distribuerer (sælger) investeringsforeningsandele til detail-kunder på vegne af Investeringsforeningen og modtager en provision herfor.

Investeringsforeningen har også indgået aftale om distribution af investeringsforeningsandele med andre banker. De tilknyttede distributører, herunder Spørger, modtager en provision for de investeringsforeningsandele, der formidles via dem.

For at markedsføre og udbrede kendskabet til investeringsforeningen til investorer, der ikke er kunde i tilknyttede distributørbanker, har Investeringsforeningen, som et tillæg til distributionsaftalen med Spørger, ønsket at etablere en funktion, hvor disse investorer kan få information om og vejledning omkring investeringsforeningen, gennem Spørger. Formålet med denne funktion er at øge kendskabet til Investeringsforeningen og dermed øge omsætningen af investeringsforeningsandelene.

Q1 rådgiver generelt større professionelle og institutionelle investorer. Derfor varetager Spørger salg og rådgivning af detailkunder, idet denne normalt retter henvendelse til detailkunder.

Spørger modtager en provision for de andele de formidler til egne kunder, men modtager et fast honorar per kvartal for at markedsføre investeringsforeningsandele til investorer, der ikke er kunder i Spørger. Markedsføringen sker via vejledning og information om investeringsforeningsandelene via Spørgers telefontjeneste, som bemandes af Spørgers medarbejdere.

Spørger varetager således markedsføring af investeringsforeningsandele over for investorer i Danmark, som ikke nødvendigvis ønsker at være kunde hos Spørger, men som ønsker mere information om Investeringsforeningen, information om udvalgte forhold med relevans for skattebehandlingen af investeringsforeningsandele, vejledning i selv at fastlægge risikoprofil, risikoniveau og porteføljesammensætning, eller aktuelle vurderinger af den globale økonomiske udvikling med udgangspunkt i Spørgers XZ-koncept.

Funktionen fungerer således som et supplement til den markedsføring, der sker hos de tilknyttede distributører. Forskellen her er, at markedsføringen kommer ud til et bredere publikum og ikke kan stå i stedet for personlig rådgivning.

Funktionen er primært tiltænkt de investorer, som ikke er kunder af Investeringsforeningens distributører, og er et tilbud til alle investorer i Investeringsforeningen. Det er formålet at give alle investorer, uanset bankforbindelse og formue, den ovenfor beskrevne information og vejledning. Funktionen er derfor tilgængelig for investorer, der kontakter Spørger direkte og for investorer, som er henvist eller omstillet via telefonomstillingen i Q1.

Spørger skal sørge for, at de medarbejdere, der informerer og vejleder investorerne, får løbende træning, så de har de fornødne værktøjer til at kunne betjene de henvendelser, som de modtager. Dette fremgår af distributions- og samarbejdsaftalens bilag 7:

"Spørger skal udarbejde en forretningsgang for håndtering af telefoniske henvendelser, se ovenfor, og sikre løbende træning af Spørgers medarbejdere, som bistår med telefontjeneste-funktionen. "

Spørgers medarbejdere må ikke for disse henvendelser markedsføre andre produkter eller ydelser end Investeringsforeningens, medmindre investoren selv tager initiativ til dialog direkte med Spørger med henblik på at blive kunde. Derfor leveres funktionen som en specifik opgave, der varetages på vegne af Investeringsforeningen.

På Investeringsforeningens hjemmeside henvises eksisterende medlemmer og investorer, der overvejer, at blive medlem til at hente information om foreningens produkter via banken.

Spørger fakturerer Investeringsforeningen et fast honorar for denne ydelse. I den forbindelse er der behov for en afklaring af, hvorvidt dette honorar kan anses som momsfri forvaltning af investeringsforeninger, jf. momslovens 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

Ved besvarelsen af spørgsmålet kan SKAT lægge til grund, at ydelsen leveres til en investeringsforening, der momsmæssigt også anses som en investeringsforening i henhold til de principper for investeringsforeningsbegrebet, som er fastsat af EU-Domstolen i sag C-363/05, JPM Claverhouse samt SKM2008. 353. SR. SKAT skal således alene tage stilling til begrebet "forvaltning" i momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

### **Spørgers opfattelse og begrundelse**

Momslovens § 4, stk. 1 bestemmer, at der skal betales moms af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet. Momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f fritager dog ydelser, der udgør forvaltning af investeringsforeninger.

EU-Domstolen har i flere sager taget stilling til begrebet "forvaltning" og hvilke ydelser, som leveres af en underleverandør, der er omfattet af momsfritagelsen.

Af EU-Domstolens dom i C-169/04, Abbey National plc, præmis 63 og 64, følger det, at de transaktioner, der er omfattet af momsfritagelsen, er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver. Udover opgaver, der er knyttet til portefølje-forvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, omfattet af momsfritagelsen.

Af bilag II til direktiv 85/611 fremgår følgende opgaver i forbindelse med kollektiv porteføljeforvaltning:

— Investeringsforvaltning

- Administration
- a) juridisk bistand og regnskabstjenester i forbindelse med fondsforvaltning
- b) kundeforespørgsler
- c) værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
- d) kontrol med overholdelse af lovgivning
- e) ajourføring af deltagerregister
- f) udlodning af overskud
- g) emission og indløsning af andele
- h) kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- i) registrering
- Markedsføring

EU-Domstolen har fastslået, at bilag II til direktiv 85/611 ikke udgør en udtømmende liste af fritagne forvaltningsydelser.

I forhold til vurderingen af indholdet af Spørgers leverance er det spørgers opfattelse, at dette falder ind under Administration, punkt b) kundeforespørgsler samt Markedsføring.

Formålet med ydelsen er netop, at Spørger håndterer investorers (kunders) forespørgsler til investeringsforeningsandelene, i det omfang de ikke kan opnå denne vejledning og information via egen bank.

Derudover er Spørgers vejledning og informationsydelse et markedsføringsselement, idet en potentiel investor (kunde) klædes på til at træffe beslutning om køb af investeringsforeningsandele. Formålet med funktionen er at øge kendskabet til investeringsforeningen og øge omsætning af investeringsforeningens andele.

Ved vurderingen af ydelsens karakter følger det af EU-Domstolens dom i C-169/04, Abbey National plc, at:

68. Under disse omstændigheder følger det af princippet om afgiftsneutralitet, at de erhvervsdrivende skal kunne vælge den organisationsform, som ud fra en strengt økonomisk synsvinkel passer dem bedst, uden at skulle løbe en risiko for, at deres transaktioner udelukkes fra den fritagelse, der er fastsat i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

69. Det følger heraf, at de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, der leveres af en tredjepartsadministrator, i princippet er omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

....

Og i præmis 72

...

72. Det skal herefter fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse,

hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.

Det følger således, at ydelser leveret til en investeringsforening set under ét skal udgøre en særskilt helhed og være specifik og væsentlig for forvaltningen af investeringsforeningen, for at ydelsen er omfattet af begrebet "forvaltning af investeringsforeninger".

Forvaltning af investeringsforeninger defineres på baggrund af de leverede ydelser. Derfor er forvaltning af investeringsforeninger momsfri, uanset om forvaltningen udføres af foreningen selv, af et administrationselskab eller andre, hvortil kompetencen er lovligt delegeret.

Nedenfor fremgår den ikke udtømmende liste fra SKATs juridiske vejledning 2016-2 afsnit D. A. 5.11.9.3 med eksempler på forvaltningsydelser, der opfylder ovenstående betingelser og derfor er momsfritaget.

Investeringsforvaltning:

- rådgivning og beslutning om placering af midlerne
- effektuering af køb og salg af værdipapirer for foreningen

Markedsføring:

- prospekt

Administration:

- juridisk bistand i forbindelse med fondsforvaltning
  - regnskabs tjenesteydelser i forbindelse med fondsforvaltning
  - kundeforespørgsler
  - værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
  - beregning af investeringsbevisernes indre værdi
  - kontrol med overholdelse af lovgivning
  - ajourføring af deltagerregister
  - udlodning af overskud
  - emission og indløsning af andele
  - kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
  - registrering
  - daglig administration af porteføljen, herunder bogholderi
  - udstedelse og indløsning af investeringsbeviser
- Aktiviteter udført af andre, hvortil kompetencen er lovligt delegeret :
- afvikling af investeringsaktiviteterne

- indkassering af dividender og renter
- afstemning af positioner med korrespondenter
- opbevaring af værdipapirer
- salg og rådgivning
- opbevaring af investeringsbeviser, VP, prisstillergebyr og aktiebog

Som det fremgår af denne ikke udtømmende liste, er bl.a. markedsføring samt håndtering af kunde-forespørgsler samt salg og rådgivning momsfrataget som forvaltningsydelser. Spørgers leverance må derfor anses for en forvaltningsydelse.

I dansk praksis anerkendes det også, at salgs -og markedsføringsydelser er momsfrie forvaltnings-ydelser. I SKM2015. 405. SR anser Skatterådet, at den ydelse, der betegnes som "Sales", og som leveres af en forvalter af investeringer i ejendomsselskaber, udgør en flerhed af ydelser, som tilsammen udgør et væsentligt element ved forvaltning af investeringsforeninger, fordi de danner grundlag for beslutningen om køb. Ydelserne under "Sales" blev dermed isoleret set anset som momsfri forvaltning af investeringsforeninger, jf. momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f. Ydelsen bestod bl.a. i udarbejdelse af salgsmateriale, information til investorer, vurdering af juridiske forhold for salgsprospektet, mindstepriser.

I SKM2013. 303. SR leverede spørger forvaltningsydelser til forvaltere af investeringsforeninger. De leverede forvaltningsydelser bestod hovedsageligt i rådgivning om og gennemførelse af diskretionære investeringer af porteføljen på baggrund af et mandat fra investeringsforeningen og retningslinjer udstukket af investeringsforvaltningsselskabet. Skatterådet bekræftede, at spørgers påtænkte leverancer af forvaltningsydelser, som underleverandør til finansielle selskabers forvaltning og administration af investeringsforeninger, kunne anses for momsfritagne efter momsloven § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, om forvaltning af investeringsforeninger.

Den ydelse Spørger stiller til rådighed, giver nuværende og potentielle investorer mulighed for at få specifikke informationer om Investeringsforeningen, herunder eksempelvis beskatning, risikoniveau eller porteføljesammensætning. Af aftalegrundlaget følger det, at Spørgers medarbejdere ikke må markedsføre andre produkter eller ydelser end Investeringsforeningens, medmindre investoren selv tager initiativ til en dialog med Spørger. Spørger varetager derfor med denne funktion en specifik opgave for investeringsforeningen, som har til formål at markedsføre og øge kendskabet til investeringsforeningens andele.

Spørgers medarbejdere tager altså imod kundeforespørgsler fra investorer og informerer dem specifikt om Investeringsforeningen og andre forhold vedrørende investering i Investeringsforeningen. Dette er dermed eneste kontaktfom til Investeringsforeningen for private investorer. Kontakten kan ske via eget pengeinstitut, som har formidlet Investeringsforeningens beviser til kunden, men i de tilfælde, hvor kunden har købt beviserne direkte, vil kontakten altså kun ske via Spørger. Dette er en specifik og væsentlig funktion for forvaltningen af investeringsforeningen, som blot varetages af Spørger.

Spørger fungerer således som markedsførings- og informationskanal for Investeringsforeningen. Investeringsforeningen har valgt Spørger til at varetage denne funktion, da Spørger primært henvender sig til detailkunder og derfor må anses for at være bedre til at varetage denne type af investorer.

Som det fremgår af SKATs juridiske vejledning, er markedsføring, håndtering af kundeforespørgsler samt salg og rådgivning momsfrataget forvaltningsydelser. Det er derfor spørgers opfattelse, at den ydelse, som Spørger leverer ved at besvare kundeforespørgsler og give investorer den information, de har brug for til at danne grundlag for beslutning om investering i Investeringsforeningen, udgør forvaltning af Investe-

ringsforeningen. Derudover kan nuværende investorer få den information om Investeringsforeningen og andre forhold ved denne, som de har behov for.

Det er på denne baggrund spørgers opfattelse, at Spørger leverer en ydelse, der specifikt vedrører Investeringsforeningens virksomhed, da investorer kan få den information, som er nødvendig for dem, og at ydelsen derfor udgør en særskilt helhed, som er specifik og væsentlig for forvaltningen af Investeringsforeningen.

## **SKATs indstilling og begrundelse**

### **Spørgsmål 1**

Det ønskes bekræftet, at den beskrevne leverance skal anses som en momsfri forvaltningsydelse, der skal leveres momsfrit til investeringsforeninger i henhold til momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f.

### *Begrundelse*

Ved besvarelsen lægges det til grund, at spørger leverer ydelserne til en investeringsforening, som kan anses for at være en investeringsforening omfattet af momslovens § 13, stk.1, nr. 11, litra f.

I henhold til momslovens § 4, stk.1, skal der betales moms af varer og ydelser der leveres mod vederlag her i landet. De ydelser, der kan betegnes som forvaltning af investeringsforeninger er dog momsfritaget jf. momslovens § 13, stk.1, nr. 11, litra f.

EU-domstolen har i en række domme taget stilling til begrebet "forvaltning" af investeringsforeninger jf. Momssystemstemdirektivets artikel 135, stk.1, litra g, herunder om og i hvilket omfang ydelser, som leveres af underleverandører, kan omfattes af fritagelsesbestemmelsen.

I sag C-169/04, Abbey National, præmis 63 og 64 har EU-domstolen anført, at de transaktioner, der er omfattet af fritagelsen er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver. Ud over opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, omfattet af fritagelsens anvendelsesområde. I bilaget nævnes blandt andet aktiviteterne :

- Kundeforespørgsler
- Markedsføring

EU-Domstolen har bemærket, at der ved bilag II til direktiv 85/611 ikke er tale en udtømmende opstilling af fritagne forvaltningsydelser. Se EU-domstolens sag C-275/11, GfBk, præmis 25.

I Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010, artikel 4, stk.1, defineres markedsføring som en direkte eller indirekte udbydelse eller placering på initiativ af FAIF'en (forvalteren af en alternativ investeringsforening, SKATs bemærkning) eller på vegne af FAIF'en af andele eller aktier i en AIF, som den forvalter, til eller hos investorer, som er hjemmehørende eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i Unionen.

I henhold til EU-Domstolen omfatter begrebet forvaltning af en investeringsforening i den forstand, hvori det er anvendt i Momsdirektivets artikel 135, stk.1, litra f, ikke alene investeringsforvaltning, der indebærer udvælgelse og afsætning af den forvaltede formue, men også administrative og regnskabsmæssige opgaver, bl.a. tjenesteydelser såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statistiske

indberetninger og angivelser af moms samt forberedelse af overskudsprognoser. Se EU-Domstolens sag C/169/64, Abbey National, præmis 26, 63 og 64, sag C-275/11, GfBk, præmis 27 og sag C-464/12, ATP PensionService, præmis 68.

For så vidt angår underleverandørydelser har EU-domstolen i sag C-169/04, Abbey National, præmis 69-71 og i sag C-275/11, GfBk, præmis 28, endvidere udtalt, at fritagelsesbestemmelsen også omfatter forvaltningsydelser, der leveres af underleverandører. For at kunne betegnes som fritagne ydelser skal administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en fritagen forvaltningsydelse. De tjenesteydelser, der leveres, skal således vedrøre de specifikke og væsentlige elementer ved investeringsforeninger. Den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til rådighed, er ikke omfattet af fritagelsesbestemmelsen.

Af de faktiske forhold fremgår det, at spørger, sammen med andre distributionsbanker, formidler og distribuerer investeringsforeningsandele i investeringsforeningen QQ Invest.

Endvidere har spørger indgået en aftale med investeringsforeningen om etablering af en funktion, hvor investorer, der ikke nødvendigvis er kunder hos distributionsbankerne, kan få information og vejledning omkring investeringforeningen. Efter det oplyste kan informationen bestå i information om Investeringsforeningen, information om udvalgte forhold med relevans for skattebehandlingen af investeringsforeningsandele, vejledning i selv at fastlægge risikoprofil, risikoniveau og porteføljesammensætning, eller aktuelle vurderinger af den globale økonomiske udvikling.

Funktionen varetages via en "telefon tjeneste" og bemandes af spørgers medarbejdere. Det oplyses, at "telefon tjenesten" er tiltænkt alle investorer i investeringsforeningen (uanset bankforbindelse).

På det foreliggende grundlag og efter en samlet konkret vurdering er det SKATs opfattelse, at spørgers ydelse set under ét, udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en fritagen forvaltningsydelse. SKAT anser funktionen, som varetages via en "telefon tjeneste" som omfattet af begrebet kundeforspørgsler i bilag II til direktiv 85/611.

SKAT finder derimod ikke, at spørgers aktiviteter kan indeholdes i begrebet markedsføring som nævnt i samme bilag til samme direktiv og som beskrevet i Europaparlamentets og rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010, artikel 4, stk.1.

I artikel 4 i Europaparlamentets og rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde defineres begrebet "markedsføring", som *en direkte eller indirekte udbydelse eller placering* på initiativ af FAIF'en (forvalteren af en alternativ investeringsfond) eller på vegne af FAIF'en *af andele eller aktier i en AIF* (alternativ investeringsfond), som den forvalter, til eller hos investorer, som er hjemmehørende eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i Unionen.

### *Indstilling*

SKAT indstiller, at spørgsmål 1 besvares med Ja.

### **Skatterådets afgørelse og begrundelse**

Skatterådet tiltræder SKATs indstilling og begrundelse.

### **Lovgrundlag, forarbejder og praksis**

#### Spørgsmål 1

## *Lovgrundlag*

### Momsloven

#### § 4, stk.1.

Der betales afgift af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet. Ved levering af en vare forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode. Levering af en ydelse omfatter enhver anden levering.

#### § 13

Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

(...)

11) Følgende finansielle aktiviteter:

(...)

f) Forvaltning af investeringsforeninger

Momslovens § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, har baggrund i Momssystemdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g.

Momssystemdirektivet

#### Artikel 135

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

(...)

g) forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne

RAADETS DIREKTIV af 20. december 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (85/611/EOEF) som ændret ved Europarlamentets og Rådets Direktiv 2009/65/EF

## Bilag II

Opgaver i forbindelse med kollektiv porteføljeforvaltning

—

Investeringsforvaltning

—

Administration:

a) juridisk bistand og regnskabstjenester i forbindelse med fondsforvaltning

b) kundeforespørgsler

c) værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)

d) kontrol med overholdelse af lovgivning

- e) ajourføring af deltagerregister
- f) udlodning af overskud
- g) emission og indløsning af andele
- h) kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- i) registrering.

—

Markedsføring.

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010.

#### Artikel 4. Definitioner

1. I dette direktiv forstås ved:

(...)

»markedsføring«: en direkte eller indirekte udbydelse eller placering på initiativ af FAIF'en eller på vegne af FAIF'en af andele eller aktier i en AIF, som den forvalter, til eller hos investorer, som er hjemmehørende eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i Unionen.

(...)

#### *Praksis*

EU-Domstolens sag 169/04, Abbey National plc.

Sagen omhandler hvorvidt en række ydelser kan anses for, at være forvaltning af investeringsforeninger i momsmæssig henseende. I forbindelse med sagen har EU-Domstolen blandt andet udtalt :

63. Det følger heraf, at de transaktioner, der er omfattet af denne fritagelse, er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering i værdipapirer udøver.

64. Ud over opgaver, der er knyttet til porteføljeforvaltning, er opgaver knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, som ændret, under overskriften »Administration«, som er opgaver, der specifikt vedrører virksomheden for institutter for kollektiv investering, således omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

65. Derimod omfatter denne bestemmelse ikke de opgaver, der udføres af depositaren for institutter for kollektiv investering, som dem, der er nævnt i artikel 7, stk. 1 og 3, og artikel 14, stk. 1 og 3, i direktiv 85/611. Disse opgaver vedrører nemlig ikke forvaltningen af institutter for kollektiv investering, men er knyttet til kontrollen med og overvågning af disses virksomhed, fordi formålet er at sikre, at forvaltningen af institutter for kollektiv investering sker i overensstemmelse med loven.

66. Hvad angår tjenesteydelser, der er knyttet til den administrative og regnskabsmæssige forvaltning af investeringsforeninger, der leveres af en tredjepartsadministrator, bemærkes for det første, at på samme måde som de transaktioner, der er fritaget i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3

og 5 (jf. dom af 5.6.1997, sag C-2/95, SDC, Sml. I, s. 3017, præmis 32), er forvaltning af investeringsforeninger som omhandlet i nævnte artikels nr. 6 defineret på grundlag af arten af de leverede tjenesteydelser og ikke på grundlag af tjenesteyderen eller ydelsesmodtageren.

67. Endelig er det ifølge ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, i princippet ikke udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan anses for at bestå af flere særskilte tjenesteydelser, der således kan være omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, og som således er omfattet af den fritagelse, der er fastsat heri, selv om de leveres af en tredjepartsadministrator (jf. i denne retning for så vidt angår sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, SDC-dommen, præmis 64, og for så vidt angår direktivets artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, dom af 13.12.2001, sag C-235/00, CSC Financial Services, Sml. I, s. 10237, præmis 23).

68. Under disse omstændigheder følger det af princippet om afgiftsneutralitet, at de erhvervsdrivende skal kunne vælge den organisationsform, som ud fra en strengt økonomisk synsvinkel passer dem bedst, uden at skulle løbe en risiko for, at deres transaktioner udelukkes fra den fritagelse, der er fastsat i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

69. Det følger heraf, at de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, der leveres af en tredjepartsadministrator, i princippet er omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6.

70. For at kunne betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en ydelse som beskrevet i nævnte nr. 6 (jf. i denne retning for så vidt angår sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, SDC-dommen, præmis 66, og CSC Financial Services-dommen, præmis 25).

71. De tjenesteydelser, der leveres, skal således vedrøre de specifikke og væsentlige elementer ved investeringsforeninger. Den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til rådighed, er ikke omfattet af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6 (jf. i denne retning for så vidt angår artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, SDC-dommen, præmis 66).

72. Det skal herefter fastslås, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6, skal fortolkes således, at de administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, som leveres af en tredjepartsadministrator, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, hvis de, set under ét, udgør en særskilt helhed og er specifikke og væsentlige for forvaltningen af investeringsforeninger.

EU-domstolens sag 275/11, GfBk.

Sagen omhandler hvorvidt en række ydelser kan anses for, at være forvaltning af investeringsforeninger i momsmæssig henseende. I forbindelse med sagen har EU-Domstolen blandt andet udtalt :

21. For at kunne betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), skal de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, som leveres af en tredjepartsadministrator, imidlertid, set under ét, udgøre en særskilt helhed og udgøre specifikke og væsentlige elementer for forvaltningen af investeringsforeninger (jf. i denne retning Abbey National-dommen, præmis 70-72).

22. Hvad dernæst angår de transaktioner, der er specifikke for den af institutterne for kollektiv investering udøvede virksomhed, fremgår det af artikel 1, stk. 2, i direktiv 85/611, at investeringsinstitutternes transaktioner består i at foretage kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden. Med den kapital, som medlemmerne indbetaler ved køb af andele, opretter og

administrerer investeringsinstitutterne nemlig for medlemmernes regning og mod vederlag porteføljer sammensat af værdipapirer (jf. i denne retning dom af 21.10.2004, sag C-8/03, BBL, Sml. I, s. 10157, præmis 42, Abbey National-dommen, præmis 61, og dom af 19.7.2012, sag C-44/11, Deutsche Bank, præmis 32). Specifikke opgaver for institutterne for kollektiv investering udgøres - ud over af de opgaver, som er knyttet til porteføljeforvaltning - af de opgaver, der er knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/107, under overskriften »Administration« (jf. Abbey National-dommen, præmis 64).

23. Det følger af det ovenfor anførte, at med henblik på at fastlægge, om de ydelser vedrørende rådgivning om investering i værdipapirer, som af tredjemand leveres til et kapitalinvesteringsselskab, er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« med henblik på den i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), fastsatte fritagelse, skal det, således som generaladvokaten har anført i punkt 27-31 i forslaget til afgørelse, undersøges, hvorvidt den af tredjemand leverede tjenesteydelse vedrørende rådgivning om investering i værdipapirer har en tæt sammenhæng med den virksomhed, der er kendetegnende for et kapitalinvesteringsselskab, således at den opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for forvaltningen af en investeringsforening.

24. I denne henseende bemærkes, at ydelser, der består i til et kapitalinvesteringsselskab at anbefale køb og salg af formueaktiver, har en tæt sammenhæng med dette selskabs virksomhed, der, således som det er anført i denne doms præmis 22, består i at foretage kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden.

25. Den omstændighed, at tjenesteydelserne vedrørende rådgivning og information ikke er opregnet i bilag II til direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/107, er ikke til hinder for, at de bliver henført til den kategori af specifikke ydelser, der henhører under »forvaltning« af en investeringsforening som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), idet artikel 5, stk. 2, i direktiv 85/611, som ændret ved direktiv 2001/07, selv fremhæver, at listen i nævnte bilag »ikke er udtømmende«.

26. Den omstændighed, at de af tredjemand leverede tjenesteydelser vedrørende rådgivning og information ikke medfører en ændring af foreningens juridiske og finansielle situation, er heller ikke til hinder for, at de er omfattet af begrebet »forvaltning« af en investeringsforening som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6).

27. Det skal således bemærkes, at Domstolen i Abbey National-dommens præmis 26, 63 og 64 har fastslået, at begrebet »forvaltning« af en investeringsforening ikke alene omfatter investeringsforvaltning, der indebærer udvælgelse og afsætning af den forvaltede formue, men også administrative og regnskabsmæssige tjenesteydelser, såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklARATIONER med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statistiske indberetninger og angivelser af moms samt forberedelse af overskudsprognoser. Det er derfor uden betydning, at det ligesom i hovedsagen påhvilede det pågældende kapitalinvesteringsselskab at gennemføre de anbefalinger om køb og salg af formueaktiver, som blev leveret af GfBk, efter at have kontrolleret, at de var i overensstemmelse med investeringsgrænserne.

28. I øvrigt er det ifølge ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), i princippet ikke udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan anses for at bestå af flere særskilte tjenesteydelser, der således kan være omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, og som således er omfattet af den fritagelse, der er fastsat heri, selv om de leveres af en tredjepartsadministrator (Abbey National-dommen, præmis 67), forudsat at hver af nævnte tjenesteydelser opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for forvaltningen af en investeringsforening. Som anført

i denne doms præmis 24, er dette tilfældet for de anbefalinger om køb og salg af formueaktiver, som tredjemand leverer til et kapitalinvesteringsselskab.

EU-Domstolens sag C-464/12, ATP PensionService A/S

Sagen omhandler blandt andet hvorvidt en række ydelser leveret til pensionskasser, kan anses for at være forvaltning af investeringsforeninger i momsmæssig henseende. I forbindelse med sagen har EU-Domstolen blandt andet udtalt :

35. Østre Landsret har i forelæggelsesafgørelsens punkt 1.2 anført, at de ydelser, som Skatteministeriet og Landsskatteretten ikke har anset for momsfrataget, grundlæggende består af følgende:

»(1) registrering af arbejdsgivere, der skal indbetale pensionsbidrag, ud fra oplysninger modtaget fra arbejdsgiverne

(2) oprettelse af konti i pensionskassens system hos ATP til lønmodtagerne (pensionskunderne) ud fra oplysninger modtaget fra arbejdsgiverne

(3) tilrådighedsstillelse af faciliteter til brug ved indbetalinger fra arbejdsgiverne, således at indbetaling af det samlede pensionsbidrag for arbejdsgiverens lønmodtagere kan ske til pensionskassens konto i et pengeinstitut via en onlineservice (internettet) eller via indbetalingskort

(4) modtagelse og registrering af indberetninger fra arbejdsgiverne om allokering af det samlede beløb til de enkelte lønmodtagere (herunder beregning og afregning af arbejdsmarkedsbidrag, som er direkte afledt af pensionsindbetalingen)

(5) tilskrivning af pensionsbidraget på den enkelte pensionskundes konto i pensionskassens system hos ATP, herunder løbende ajourføring af kontoen med registrerede indbetalinger og afkast

(6) registrering af manglende indbetalinger

(7) meddelelse til pensionskunderne om indbetalt kapitalpensionsbidrag

(8) udsendelse af kontoudskrifter«.

63. For det andet bemærkes, at det ifølge ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), i princippet ikke er udelukket, at forvaltning af investeringsforeninger kan anses for at bestå af flere særskilte tjenesteydelser, der således kan være omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i denne bestemmelse, og som dermed er omfattet af den fritagelse, der er fastsat heri, selv om de leveres af en tredjepartsadministrator (jf. Abbey National-dommen, præmis 67, og GfBk-dommen, præmis 28).

64. For det tredje bemærkes, at det følger af princippet om afgiftsneutralitet, at de erhvervsdrivende skal kunne vælge den organisationsform, som ud fra en strengt økonomisk synsvinkel passer dem bedst, uden at skulle løbe en risiko for, at deres transaktioner udelukkes fra den fritagelse, der er fastsat i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6) (jf. Abbey National-dommen, præmis 68, og GfBk-dommen, præmis 31).

65. For det fjerde har Domstolen præciseret, at de transaktioner, der er omfattet af denne fritagelse, er de transaktioner, der specifikt vedrører den virksomhed, som institutter for kollektiv investering udøver (jf. Abbey National-dommen, præmis 63). Hvad særligt angår de tjenesteydelser vedrørende forvaltning, som leveres af en tredjepartsadministrator, har Domstolen udtalt, at disse transaktioner set under ét skal udgøre en særskilt helhed samt udgøre specifikke og væsentlige elementer for forvaltningen af

investeringsforeninger (jf. i denne retning Abbey National-dommen, præmis 70-72, og GfBk-dommen, præmis 21).

66. Specifikke opgaver for institutterne for kollektiv investering udgøres - foruden de opgaver, som er knyttet til porteføljeforvaltning - af de opgaver, der er knyttet til administrationen af institutterne for kollektiv investering selv, såsom de opgaver, der er nævnt i bilag II til direktiv 85/611 under overskriften »Administration« (jf. Abbey National-dommen, præmis 64, og GfBk-dommen, præmis 22).

67. Den omstændighed, at tjenesteydelser ikke er opregnet i bilag II til direktiv 85/611, er imidlertid ikke til hinder for, at de bliver henført til den kategori af specifikke ydelser, der henhører under »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), idet artikel 5, stk. 2, i direktiv 85/611 selv fremhæver, at listen i nævnte bilag »[ikke er] udtømmende« (GfBk-dommen, præmis 25).

68. Domstolen har således fastslået, at også tjenesteydelser såsom beregning af overskud og prisen for andele eller aktier, vurderinger af aktiver, regnskab, udarbejdelse af deklarationer med henblik på udlodning af overskud, levering af oplysninger og dokumentation til brug for de periodiske regnskaber og selvangivelser, statistiske indberetninger og angivelser af moms samt forberedelse af overskudsprognoser er omfattet af begrebet »forvaltning« af en investeringsforening i den forstand, hvori det er anvendt i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6) (jf. GfBk-dommen, præmis 27).

69. Den omstændighed, at de tjenesteydelser, der leveres af tredjemand, ikke medfører en ændring af foreningens juridiske og finansielle situation, er endvidere ikke til hinder for, at de er omfattet af begrebet »forvaltning« af en investeringsforening i denne bestemmelses forstand (GfBk-dommen, præmis 26).

70. De ydelser, hvis momsfritagelse er omtvistet i hovedsagen, er beskrevet i denne doms præmis 35. Visse af disse ydelser forekommer umiddelbart ikke at være af rent teknisk art, men realiserer pensionskundernes rettigheder over for pensionskasserne ved at oprette konti i pensionskassernes system og ved at tilskrive de indbetalte bidrag på disse konti. Disse ydelser vedrørende tilskrivning på pensionskundernes konti synes at bevirke, at den fordring, som arbejdsgiveren i denne henseende har over for sin arbejdsgiver, ændres til en fordring over for pensionskassen.

71. Under disse omstændigheder er sådanne ydelser vedrørende kontotilskrivning væsentlige for forvaltningen af en investeringsforening.

72. Princippet om afgiftsneutralitet bestyrker denne konklusion. Såfremt disse ydelser pålægges moms, når de ydes af tredjemand, indebærer det nemlig, at de pensionskasser, der har valgt selv at tilskrive de bidrag, der indbetales af pensionskunderne, begunstiges i forhold til de pensionskasser, der har valgt at benytte sig af tredjemand, også selv om en underentreprise af disse ydelser kan frembyde effektivitetsfordele for pensionskasserne og dermed for deres kunder (jf. i denne retning GfBk-dommen, præmis 31).

73. Hvad angår de andre ydelser, der er opregnet i denne doms præmis 35, synes de i det væsentlige at dreje sig om regnskabsmæssige ydelser og ydelser vedrørende kontooplysninger, som er omhandlet i bilag II til direktiv 85/611.

74. Hvad angår ydelser som de i hovedsagen omhandlede forekommer det umiddelbart at være væsentligt - for den, der fører kundernes konti - at behandle de nødvendige oplysninger, der modtages fra arbejdsgiverne, eller at fastslå, om de indbetalte bidrag er utilstrækkelige. Den, der fører disse konti, forekommer endvidere at være bedst egnet til at kunne fastsætte det beløb, som arbejdsgiverne mangler at indbetale til pensionskasserne, eller til at udsende kontoudskrifter.

75. Det påhviler dog den forelæggende ret, som råder over alle de oplysninger, der gør det muligt at undersøge hver af de i hovedsagen omhandlede transaktioner, at vurdere, om disse tjenesteydelser er omfattet af begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), således som det fortolkes i denne dom.

76. Henset til disse forhold skal det andet spørgsmål herefter besvares med, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), skal fortolkes således, at begrebet »forvaltning af investeringsforeninger« i denne bestemmelses forstand omfatter tjenesteydelser, hvorved et institut realiserer rettighederne for pensionskunder i en pensionskasse ved at oprette konti og ved at tilskrive de indbetalte bidrag på pensionskundernes konti i pensionsordningens system. Begrebet omfatter ligeledes regnskabsmæssige ydelser og ydelser vedrørende kontooplysninger, såsom dem, der er omhandlet i bilag II til direktiv 85/611.

SKM2015. 405. SR

Skatterådet bekræfter, at de udenlandske fonde momsmæssigt kan anses som investeringsforeninger. Derimod kan Skatterådet ikke bekræfte, at de leverede ydelser i form af "Acquisition", "Asset management" og "Sales", set som én samlet ydelse, kan anses som momsfrataget investeringsforeningsforvaltning. Lige som Skatterådet heller ikke kan bekræfte, at leveringsstedet for ydelserne ikke er i Danmark.

(...)

Ydelserne betegnet "Sales" består bl.a. i udarbejdelse af salgsmateriale og information til investorer, vurdering af juridiske forhold for salgsprospektet, mindstepriser.

Der er SKATs vurdering, der i forhold til ydelserne betegnet "Sales" er tale om en flerhed af ydelser, som tilsammen udgør et væsentligt element ved forvaltning af investeringsforeninger, fordi de danner grundlag for beslutning om køb.

Under hensyn til, at flere af ydelserne ikke opfylder betingelserne for fritagelse indstilles det, at spørgsmålet besvares med "nej".

SKM2013. 303. SR

Skatterådet bekræfter, at spørgers påtænkte leverancer af forvaltningsydelser, som underleverandør til finansielle selskabers forvaltning og administration af investeringsforeninger, anses for momsfratagne efter momsloven § 13, stk. 1, nr. 11, litra f, om forvaltning af investeringsforeninger.

(...)

Spørger skal således levere forvaltningsydelser til forvaltere af investeringsforeninger. De leverede forvaltningsydelser består hovedsageligt i rådgivning om og gennemførelse af diskretionære investeringer af porteføljen på baggrund af et mandat fra investeringsforeningen og retningslinjer udstukket af investeringsforvaltningsselskabet. Som led i aftalen skal spørger rapportere til investeringsforvaltningsselskabet om de foretagne investeringer.

(...)

Den juridiske vejledning 2016-2, afsnit D. A. 5.11.9 Momsfritagelse af forvaltning af investeringsforeninger.

(...)

Eksempler på momsfratagne forvaltningsydelser

Nedenfor er der angivet en række eksempler på forvaltningsydelser, der er moms fritaget:

#### Forvaltningsområde

#### Eksempler på forvaltningsydelser

##### Investeringsforvaltning

- rådgivning og beslutning om placering af midlerne
- effektivering af køb og salg af værdipapirer for foreningen

##### Markedsføring

- prospekt

##### Administration

- juridisk bistand i forbindelse med fondsforvaltning
- regnskabstjenesteydelser i forbindelse med fondsforvaltning
- kunde forespørgsler
- værdi- og prisfastsættelse (herunder selvangivelser)
- beregning af investeringsbevisernes indre værdi
- kontrol med overholdelse af lovgivning
- ajourføring af deltagerregister
- udlodning af overskud
- emission og indløsning af andele
- kontraktetablering (herunder udsendelse af beviser)
- registrering
- daglig administration af porteføljen, herunder bogholderi
- udstedelse og indløsning af investeringsbeviser

##### Aktiviteter udført af

- afvikling af investeringsaktiviteterne

andre, hvortil

- indkassering af dividender og renter

kompetencen er lovligt

- afstemning af positioner med korrespondenter

delegeret

- opbevaring af værdipapirer

- salg og rådgivning
  - opbevaring af investeringsbeviser, VP, prisstillergebyr og aktiebog
- (...)